

{Ejnar Bjerre Jørgensen: Gårdhistorie}

{Se kommenteret version i filen BrandeSogn i afsnittet om Brogaard, teksten ellers identisk}

Brogaard. Brande sogn

Det første skøde, der kan findes på Brogård, er fra 1631, da Sophie Below solgte Brandholm til Otte Giøe til Thurebyholm.

Schiøde.

Frue Sophie Bellou hindis Schiøde giffuidt Otte Giøe paa Brandholum Hoffuidtgaard med thilligende Guotz, som er Schierlundt, wdj Wrre otte Gaarde, et Buoll kaldis Kragtig, Hyffuuld, en Gaard i Grarup, en Gaard wdj Lundfod, en Gaard kaldes Drantum, et Buoll i Langkier, thuende Gaarde i Riszbierig, et Støcke Eng kaldis Tretholm, wdj Lund tuende Gaarde, Sandfeldt, et Buoll kaldis Lillesandfeldt, thuende Gaarde i Aszkier, threj Gaarde i Baarup, Øekier, et Buoll ibd., tou Gaarde i Fløe, en Gaard i Døsling, Arumuad Mølle, Bliszbierig, Wseltofft, Harild, Huszumb, Algierlundt, Brougaardt, Torp, Westerskou, Bredall. Wdj Wldrup threj Gaarde.

Dat. Faarup den 12. Martij Anno 1631.

Zig. Chrestenn Holck. Hendrich Thott.

Otte Giøe solgte dagen efter Brandholm med bøndergods og deriblandt Brogård til sin bror Eskild Giøe og fik i stedet en part i Thurebygård.

Efter Eskild Giøe blev Herluf Mormand ejer af Brandholm og dermed Brogård. Han pantsatte Brogård til Niels Pedersen i Ringgive, Christen Knudsen i Sønder Langelund og Lars Jepsen i Risbjerg, og da han ikke fik pantet indløst, overtog de Brogård. Da de ikke måtte eje bøndergods, bød de den straks til salg til den adelsperson, der ville købe. Salgsbrevet er dateret Ringgive d. 16. januar 1648. Anne Munch, der skrev sig til Knabberup og var søster til Herluf Mormands kone Mette Munch, må have købt Brogård, da hun står som ejer i matriklen 1662.

Der mangler et skøde fra Anne Munch til Elle Skram eller Alexander Grubbe til Donneruplund, for i 1688 var de ejere af Brogård. Niels Michelsen var fæster. Det kan også være deres efterfølgere Otte Skram og Ide Maria Juel, der har købt stedet, Brogård nævnes nemlig ikke i det gods, der blev pantsat fra Donneruplund i tiden 1662-88.

Brogård må igen være kommet fra Donneruplund, for den var ikke imellem det gods, som Niels Andersen Wong overtog d. 17. april 1719 ved auktionen over Donneruplund. Det har ikke været muligt at følge Brogård i skøder hele tiden, men degnen i Give Rasmus Nielsen Vrads ejede stedet i en del år og brugte blandt andet degnehuset i Give til at reparere husene i Brogård med. Rasmus Nielsen ejede også en gård i Brande by, den var fæstet af Peder Jensen. Den solgte Rasmus Nielsen d. 1. marts 1722 til Peder Jensens søn Thomas Pedersen. Det er muligt, at den senere fæster af Brogård, Niels Thomsen, er søn af ham.

I 1737 var Hans Wolf i Vejle blevet ejer af Brogård. D. 28. juli 1737 solgte han stedet til Niels Andersen Wong på Donnerup for 99 rd. Afdøde Niels Jensen Vrads havde boet i Brogård.

D. 14. november 1755 overtog Niels Andersens søn Anders Nielsen Wong Donneruplund, og i jordebogen nævnes Brogård med fæsteren Søren Nielsen og hartkornet 1 td. 1 skp. 2 fkr. 1 alb.

D. 18. maj 1756 solgte Anders Nielsen Wong Brogård og flere andre gårde til sin brorsøn Niels Jørgensen, der d. 5. maj 1755 havde købt hovedgården Søndersthoved af Lars Thistrup på Refstrup i Gadbjerg sogn. Niels Jørgensen havde allerede d. 27. marts 1756 disponeret over Brogård og solgt stedet til enken efter Christen Handrup på Brandholm, Cathrine Marie Madsdatter Ahle. Hun boede i Brogård i 1762, men Niels Thomsen var fæster, han var født i 1718, måske i Brande by. Han døde i 1800, og hans enke døde i 1805, uden at præsten fandt det nødvendigt at skrive, hvad hun hed. Hun var også født i 1718. Niels Thomsen blev selvejer, men det vides ikke, hvornår.

D. 4. febr. 1785, skøde fra Niels Thomsen til søn Thomas Nielsen, født 1763 i Brogård og gift med Mette Pedersdatter, født i Borup 1753, død i Brogård i 1793. Der var 3 børn i ægteskabet:

1. Kirsten Thomasdatter, født 1785 i Brogård.

2. Niels Christen Thomassen, født 1789 i Brogård, gift d. 14. nov. 1813 med Karen Mikkelsdatter fra Hyvild, født i 1782, de boede i Brandlund.

3. Peder Thomassen, født 1791, død 3 år gl. i Brogård.

Thomas Nielsen blev gift 2. gang med Dorthea Jensdatter, født 1757, død i Brogård i 1814. I det ægteskab var der 3 børn:

1. Jens Peder Thomassen, født i 1795. Han blev i 1826 ejer af Brogård.
2. Peder Thomassen, født i Brogård i 1797.
3. Jens Christian Thomassen, født i Brogård i 1802. Han blev d. 14. marts 1830 gift med Ane Kirstine Andersdatter, født i Skarrild i 1798, død d. 4. aug. 1838 på Vesterholm.

Thomas Nielsen blev gift 3. gang med Ane Maria Bertelsdatter fra Skærlund, og med hende fik han 5 børn. Thomas Nielsen døde d. 15. oktober 1845 i Brogård. Beliggenhed: Sdr. Ommevej 29.

Thomas Niensens søn Jens Christian Thomsen købte d. 28. okt. 1830 Vesterholm, matr. nr. 8a Brandholm af Peder Poulsen, som havde overtaget stedet d. 20. juni 1799, efter at det var udstykket fra Brandholm af Otto Arvad. Skødet blev tinglæst d. 9. febr. 1844. I folketællingslisten for 1834 oplyses, at J. Chr. Thomsen tjente i et andet sogn. Det var ret almindeligt på mindre steder, at manden måtte tage plads som tjenestekarl.

Efter at J. Chr. Thomsens 1. kone Ane Kirstine var død d. 4. aug. 1838, blev han gift med Ane Jensdatter fra Skærlund, født i 1809. Vielsen fandt sted d. 11. nov. 1838. I ægteskabet var der 5 børn:

1. Thomas Jensen, født d. 9. febr. 1840. Han blev den næste ejer af Vesterholm.
2. Dorthe Kirstine Jensen, født d. 28. maj 1843, død d. 21. marts 1847.
3. Karen Jensen, født d. 15. dec. 1846, død d. 6. maj 1868 i Store Hestlund.
4. Niels Jensen, født d. 5. okt. 1849.
5. Dorthe Kirstine Jensen, født d. 22. sept. 1851.

Efter J. Chr. Thomsens død d. 19. okt. 1862 fik hans enke Ane Jensdatter tilladelse til at sidde i uskiftet bo d. 30. jan. 1863, tinglæst d. 7. april 1865.

D. 30. sept. 1865 skødede hun gården til sin søn Thomas Jensen, der d. 22. nov. 1866 blev gift med Ane Kirstine Sørensen, født d. 12. dec. 1845 i Nørre Snede. I deres ægteskab var der 6 børn:

1. Jens Christian Thomasen Jensen, født d. 10. aug 1868. Han blev herskabskusk på Trøgelborg på Fyn.
2. Carl Thomasen Jensen, født d. 7. maj 1870, død d. 2. juli 1958, gift d. 7. maj 1900 med Anna Christina Andersen, født d. 14. april 1878 i Nortvig, død d. 14. juni 1920. (matr. nr. 2g Langkær).
3. Ane Katrine Thomasen Jensen, født d. 20. juli, gift med Jens Marius Madsen, boede i Give.
4. Ane Thomasen Jensen, født d. 18. sept. 1875, gift Blom i Horsens.
5. Søren Thomasen Jensen, født d. 24. april 1879, død d. 26. juni 1884.
6. Sørine Thomasen Jensen, født d. 18. maj 1885, ugift, havde en slikbutik i Esbjerg.

Med Thomas Jensen gik Vesterholm ud af slægten. Stedet beskrives i en brandtaksation omkring 1830 således:

Brandholm mark, Jens Chr. Thomsens sted, som befantes således:

A.

Et stuehus i nord 7 fag 8 1/4 alen dyb, egebinding, murede og klinede vægge, 2 3/4 alen høj, overdelen fyr, strå og lyngtag, deraf de fire fag til beboelse med brædde lofter, 1 skorsten.

Taxeret efter overslag 60 rdl.
De 3 fag lade taxeret til 20 rdl.
ialt 80 rdl.

B.

Det østre hus, 4 fag, 6 alen dyb, egebinding, klinede vægge, 2 3/4 alen høj, overdelen fyr, strå og lyngtag til lade.

Taxeret for 20 rdl.
ialt 100 rdl.

Er forsvarlig imod ildsfare, forhen ikke forsikret.

D. 10. juni 1913, skøde til Aksel Emanuel Marinus Nielsen, født d. 15. aug. 1891 i Skærlund, død d. 14. april 1966, gift d. 7. juni 1913 med Kirstine Jørgine Andersen, født d. 17. dec. 1894 i Skarrild, død d. 9. jan. 1919. Aksel Nielsen blev 2. gang gift med Pedersmine Nielsine Kærby Sørensen d. 15. apr. 1921. Hun var født d. 13. aug. 1891 i Uhre.

D. 6. juli 1921, skøde til Laust Kristian Elias Jelling, født d. 20. juli 1882, gift med Johanne Dorthea Holm, født d. 6. apr. 1894.

D. 27. apr. 1929, tinglæst skøde til Karl Valdemar og Peder Aage Sørensen, og tinglæst d. 22. sept. 1932, tinglæst skøde på Peder Aages halvpart til Karl V. Sørensen, født d. 3. okt. 1902, død d. 17. juni 1982, gift d. 10. dec. 1934 med Magda Jørgensen, født d. 10. dec. 1907 i Tofthøj, død d. 11. sept. 1953 i Farre.

D. 7. okt. 1946, tinglæst skøde til Harry Thomsen, født d. 21. apr. 1916 o Pårup, død d. 24. juni 1988, gift d. 16. nov. 1946 med Kirstine Dorthea Kristensen, født d. 11. jan. 1925 i L. Husum.

D. 1. febr. 1986, tinglæst skøde til Klaus Torben Nielsen, født d. 31. aug 1952 i Nykøbing S., gift d. 14. dec. 1985 med Anne Marie Jensen, født d. 16. marts 1954 i Langkær. Begge er udearbejdende. Ejendommens areal er 19 ha., deraf er 12 udlejet. Der er minkfarm på stedet. Beliggenhed: Drantum Stationsvej 4.